

קורטאסאר : לחרוש את הבורגנות

לשפה אחרת, אפילו כשמדובר בתר-
גום נכון וטוב כמו זה של ישעיהו
אוסטרידן. מעבר למחסומי השפה
הקובץ הנוכחי מכיל שמונה סיפורים
קצרים ומעניינים שקריאתם חובה
לכל שוחר סיפרות-יפה.

עודד סברדליק

חיות טרף

מאת חוליו קורטאסאר, תרגום:
ישעיהו אוסטרידן; כתר
עם השינוי שחל בשנים האחרונות
בשמי התירגום שלנו, ישראלים לא
מעטים גילו לפתע שאמריקה הלטי-
נית אינה מצטמצמת להפיכות, חונ-
טות, 'מאניאנה' ואקזוטיקה קלילה
נוסח הוליווד. אחרי חורחה לואיס
בורחס וגבריאל גרסיה מארקס מתרג-
מים כעת את מריו ורגאס יוסה, רוסא-
ריו קאסטיינוס ואת נושא רשימה זו –
חוליו קורטאסאר (ולא קורטאזר, כפי
שכתוב על העטיפה).

קורטאסאר נולד ב-1914, החל את
הקריירה הסיפרותית שלו כמשורר
('נוכחות' – 1938, 'המלכים' –
1949) וקנה את עולמו בסיפורת.
אחרי מותו, אשתקד, כתבתי במדור
זה שדווקא בסיפור הקצר מיצה
קורטאסאר את הפוטנציאל הסיפרותי
שהיה טמון בו. הוא עצמו קבע
ש"כותב הסיפור הקצר נדרש לבחור
ולבודד דמות, תמונה ולפעמים
בבואה או אירוע בעל משמעות, להפ-
עילו על הקורא כמנוף לפתיחות,
כתרסיס המתסיס את התבונה והרגש,
על-מנת להעבירו אל מעבר לנתוני
הסיפור המידיים".

גישה זו מורגשת היטב כבר
בקובץ הסיפורים הראשון של קורט-
אסאר 'חיות טרף' והיא הלכה והת-
גבשה יותר ויותר בספרים שבאו
אחריו. כאן עדיין ניתן להבחין בהש-
פעתו המובהקת של בורחס על
המספר המתחיל, אבל בניגוד לנט-
ייתו של בורחס, אצל קורטאסאר
מופיע החיפוש אחר ניתוח חברתי
עמוק. בעיקר עשה המחבר חריש
עמוק והרסני בבורגנות של בואנוס-
אירס מהתקופה הקדם-פירוניסטית:
מבעיה, צורת הדיבור שלה, פחדיה
מפני החברה החיצונית. ניתוח מיגזר
מציאות זה חוזר במחזוריות לאורך
כל הכתיבה של קורטאסאר והוא אחד
האלמנטים המייחדים אותה.

עם זאת העיקר בכתיבה זו הוא
החיפוש הבלתי פוסק אחרי שינוי
סטרוקטורלי, כאשר הסופר נותן דרור
לדימויו הפרוע בניסיון להרוס את
הלשון עצמה, על-מנת לבנותה
מחדש ולהתאימה למציאות גדושת
הניגודים שבה פועלות הנפשות. ניס-
יונות אלה, לא תמיד ניתן להעבירם